

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף קב"ט-ק"ל
הלכות ברכת השחר ה' אות מ"ד-מ"ה

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

**ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' 03-6171116**

**לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org**

הלכות ברכת השחר הלכה ה' אות מ"ד - מ"ה

אנו עומדים לפני קטע של דברי מוהרנ"ת שיש בהם כח להדליק הנשמה בהרצון הנורא להשי"ת הלואי שנזכה להכניס את דבריו הקדושים בלב, ולחזור עליהם בהתבודדות יום יום.

בפרט לפני חנוכה ובימי חנוכה, כי בהם מבאר ענין הדלקת המנורה, הדלקת כח הרצון אצלנו ממש - כאשר זאת היה מהותו הגדול של הארת ר' נתן, ונסתלק מתוך ענן הדלקת המנורה בתוך ימי טבת הקרים, כי בזה מראה איך שייך להדליק אותנו בכל יום בכל עת גם בכל שברון לב, יאוש, ומעברים בגשמי ורוחני, וכח זה נמצא לפנינו בקטע זה דלהלן:

הנפש היא נר של רצון, וצריך להעלותה ולהדליקה

מד) וְזֶה בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר ח) בְּהַעֲלוֹתָ אֶת הַנְּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה יֵאָרוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, כִּי הַנְּשֵׁמָה קְרוּיָה נֵר, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (משלי כ), נֵר ה' נִשְׁמַת אֲדָם חוֹפֵשׁ כָּל חַרְרֵי בְּטָן וְעֵקֶר שָׂרֵשׁ הַנְּשֵׁמָה הוּא בְּחִינַת רְצוֹן (פְּמוּבָא בְּהַלְכוֹת עֶרֶב)

שם בתחילת ההלכה מדבר ממציאיות הנשמה שהוא רוצה להכלל בשורש כי בא ממקום עליון מאד, ורוצה רצון שברצונות כאשר משה רבינו עלה לשם וכך כל נשמה רוצה, ומזה ממשיך לגלות איך זאת גם תחילת העבודה וגם התכלית, וזה מהות הנפש הרגשת הרצון שיש בפשטות, והוא כמו נר דולק, ועולה דווקא מתוך מה שעוה"ז יכול לכבות את הרצון.

ועל-כן נקראת נפש, לשון רצון ועל-כן נקראת נר, כי תקף הרצון הוא כמו נר דולק, בבחינת (שיר השירים ח), כי עֵזָה כְּמִנּוֹת אֶהְבֶּה וְכו', שֶׁהוּא תִקְוֵה הַרְצוֹן וְהַהֲשִׁיבֵה וְהַהֲשִׁיבֵה וְהַהֲשִׁיבֵה לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ וּמִבְּאֵר שֵׁם רִשְׁפִּיָּה רִשְׁפִּי אֵשׁ שְׁלֵהֲבִתֶּיהָ, מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה וְכו', כִּי תִקְוֵה הָאֵהָבָה וְהַרְצוֹן לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ בּוֹעֵר כְּמוֹ רִשְׁפִּי אֵשׁ שְׁלֵהֲבִת יָהּ שְׁמַמְנוּ נְדַלְקִין כָּל הַנְּרוֹת הַקְּדוּשִׁים בְּבִחִינַת לְאֵנְהָרָא בּוֹצִינִין לְאֶדְלָקָא שְׂרָגִין, שְׂזָהוּ בְּחִינַת אֹר הַנְּשֵׁמָה שְׁקוּיָה נֵר ה' שְׁנִדְלָקָת וּמֵאִירָה עַל-יְדֵי תִקְוֵה הַרְצוֹן דְּקִרְשָׁה הַבּוֹעֵר לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ בְּרִשְׁפִּי אֵשׁ שְׁלֵהֲבִת יָהּ וְעֵקֶר אֹר וְנֵר הַנְּשֵׁמָה הוּא שְׂצִרִיכִין לְהֵאִיר בְּכָל מִינֵי תִקְוֵה הַחֹשֶׁךְ וְצִלְמוֹת.

למרות שיש בזה ענינים נוראים, אך אין משנה כ"כ סודות הדברים, אלא העיקר להבין איך הנשמה שאנו מרגישים כמו נר הוא אש גדול ונורא, גדול מכל השמים ובווער להשי"ת, וענין בעירה הוא להעלות העולם להשי"ת בגבול וצמצום נכון, להתחזק באמונה ודרכי השי"ת.

ובכל נקודה הרי צריך לאדלקא בוצינין היינו מידות ועולמות שהם שייכים לאותו תיקון, ואותו התיקון שאנו קוראים לזה ניצוץ וכו' הרי הוא גדול מכל העולם רבבות רבבות פעמים וכו' והוא מציאות של אש וקדושה, הישות של צמצומי הקדושה שאנו מתקנים, לזה כח הנשמה שמתקן זאת יש בה כל האש הזה, כמו שמתואר בכל הלשונות המופלאים שר' נתן מאיר בנו כח האש הזה, כדי לבא שיהיה הרצון בתוקף ועוז, לצאת מחולשת הרצון והלב, שזה מה שהבלבולים עושים, רק להתגבר נגד מים הרבים שרוצים לשטוף, לשיר לפנות בוקר מים רבים לא, לא יוכלו, לא יוכלו לכבות, ולהדליק הנרות לזכות להדלקת שלהבת י"ה, שהוא

ליקוטי הלכות ח"א דף קכ"ט - ק"ל הלכות ברכת השחר ה אות מד-מה

עליית השכינה והמשכת שפע מלמעלה, מאור עליון מאד.

ירדנו לעולם גשמי כדי להתעורר לרצון יותר עליון ממלאכי מעלה

פי רק בשביל זה ירדה הנשמה לזה העולם להתלבש בגוף גשמי ועבור בזה, תמיד ר' נתן מזכיר לך מי אתה, מי אתה, נשמה שירדה משורש עליון. פי גשמיית הגוף והעולם הזה נקרא חשך ומעצם החשך לא היה אפשר להתקיים ועל-כן המלאכים כשיורדו לזה העולם נכשלו מאד מאד כמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה, רק הנשמה נמשכת ממקום גבה מאד מרצון העליון, על-כן יש לה פח אם תרצה לעמוד במלחמה זאת. הרי שענין הרצון הוא יותר גבוה מהמלאכים ממש, כי אצלם יש בוודאי עבודה של יראה ואהבה להשם, כי מכירים בוראם ובווערים ממש כאש, אבל תוקף הרצון שיש לאדם קטן, זה ממקום עליון יותר, ועי"ז יש בו כח לעשות עיקר הנחת, לתקן את עוה"ז ולעשות מנוחה לשכינה בתחתונים.

פי אם תתגבר לאחז בשרשה שהוא בחינת רצון, דהינו שלעולם לא תניח את הרצון הטוב בכל מה שיעבר עליו, כך יש להחליט בכל מוצאי שבת לשבוע החדש, ובכל בוקר, ובכל עת מחדש לפי מה שעובר בכל שעה ובכל חצי שעה, מי אני, אני בעולם הרצון עולם הבינה שנכלל בחכמה שהוא בחי' שער הנ', שם מאיר מצח הרצון, ומשם אני מתחזק - יהיה איך שיהיה - לצאת ממרירות מעצבות ולשוב להשם.

על-ידי זה תוכל להתגבר לעולם נגד חשכת הגוף והעולם הזה, פי תקף הרצון הוא בחינת אור ונר שמאיר להאדם בכל מיני חשך וצלמות בבחינת (תהלים יח) כי אתה תאיר נרי ה' אלקי יגיה חשפי, ועל-ידי זה (שם) פי כף ארוץ גרוד ובאלקי אדלג שור פסוקים אלה מחזקים מאד בכל העתים הנ"ל, גם הפסוקים שבהמשך, כל דבר בעתו, להחזיק בכיס: שכולל להתגבר נגד כל הגורמים והחילות נגד ברזל הרוצים להפסיק חס ושלום ביני וביני אבי שבשמים, פי איד שהוא לפי בווער עדין ברשפי אש שלהבת יה להשם יתברך אשר מים רבים לא יוכלו לכבותה וכו' וזה (שם קלט), גם חשך לא יחשיך ממך ולילה פיוס יאיר וכו', ובתיב (מיכה ז), אל תשמחי איבתי לי פי נפלתי קמתי פי אשב בחשך ה' אור לי.

יסוד החסידות: ענין ז' המדות שבנפש והעלאתם

והכל על-ידי תקף הרצון שהוא עקר קדשת הנשמה בשרשה שנקראת בשביל זה נר, פי היא מאירה כמו נר ממש שמאיר בכל מיני חשך ויש להרליק ולהטיב הנר תמיד. וזה בחינת שבעת הירות, פי הנשמה כלולה מפל השבע מדות פידוע ויש שבעה מדות בקדשה, שהם כלל הכל

יסודות הרעת שקיבל מהרנ"ת מרבינו כדרך הבעש"ט ממש, תמיד לחשוב שהכל כלול בשבע מידות ולראות לפני המציאות בתוך ההסתרה ולתקן מה שבא לפניו לתקן להגביר המידה טובה, היינו כי המידה שיש לפניו הוא נר שלא נרלק והנשמה שלנו מדליק אותה כאשר מכניע הרע ומדליק הטוב, כל נקודה יקרה, ולפי מה שמדליק הרצון עולה יותר ומתעלה המידה לשורשה בכח הצדיק, וזה כלל הכל, כלל הכל.

ואת זה לעמת זה יש שבע מדות רעות שזה בחינת שבעת פרות הטובות ושבע פרות הרעות וכו', בחינת שבעה ימי טוב ושבעה ימי רע, והאדם בא לזה העולם בשביל להתנסות בזה שיעבר עליו במה מיני חשך הכלולים שבעה - אל תפחד, השם איתך ועמך, לזה באת לעולם

ממש, למה שעובר עכשיו רק תעורר הרצון ותדליק המידה אע"פ שבולע ובולע, אל תפחד, תתחזק ביוסף שמשים יד לסגור העינים מהרע, ונותן אש של רצון. שְׁזָה בְּחֵינֵת שְׁבַע מְדוּרֵי גִיהֶנֶם שֶׁהָאֲדָם נֶעֱנֵשׁ בָּהֶם חֶסֶם וְשָׁלוֹם פְּשִׁילָא עֲמֵד בְּנִסְיוֹן וְנִכְשָׁל בָּהֶם, שְׁזָה בְּחֵינֵת וְשִׁבְעָה עֲדָנֵין יִחְלְפוּן עֲלוּהֵי.

ויש שעובר על האדם מניעות עצמות, ובאמת זה במקום גהינום, והוא טובה גדולה כי זה העולם הוא כמו גיהנום, ואם אינו מדליק המידה הוא ממש מרירות הגהינום, ויש לפחד מאד שלא יהיה לו כח לנצח ח"ו, ולזה מקבל באהבה וניצל מאש הרע ע"י אש הטוב של השכינה שהדליק בחייו.

כשרוצה להתחיל להכנס בעבודת ה' מתגרים בו מאד, ועליו לצעוק איה מקום כבודו

ובפרט מי שרוצה להתחיל לכנס בעבודת ה' ולהתקרב באיזה התקרבות להשם יתברך, שכל מי שחותר ועוסק לנתק עצמו מהרע ולהתקרב אל הטוב, כמו כן מתגרים ומתנגדים בו יותר ויותר, וכמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (ספ"ה נב) כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו, וכמו שכתוב (תהלים קמב) בארח זו אהלך טמנו פח לי ועל זה צעק דוד (שם סט) טבעתי בין מצולה ואין מעמד וכו' וכתוב (שם פח) שתני בבור תחתיות במחשכים במצולות וכו', וכן הרבה.

יש לצעוק ממש כך, כי מה שעובר על אדם הוא כי מתגרים בו מאד עד שאינו יודע שמתגרים, בבחי' טמנו פח, הבט אין לי מכיר אבד מנוס, זעקתי אליך אתה מחסי חלקי בארץ החיים, היינו בעולם הרצון, תן לי רצון והארת הרצון.

ועל כל זה עקר העצה והתחבולה הוא התנגדות הרצון וקדושה, שפשהאדם מתחזק איה שהוא בכל מה שעובר עליו לבלי להניח את הרצון וקדושה ולהתחיל בכל יום מחדש ברצונות חזקים חדשים להשם יתברך וכו', אזי הרצון וקדושה שהוא עקר קדושת הנשמה כנ"ל מאיר לו כמו נר ממש שמאיר בכל מיני חשך שבעולם, ועל-כן הם בחינת שבעת הנרות.

הרצון וקדושה מאיר בנשמת האדם כמו נר להאיר בכל ז' מיני חושך שיש בעולם, היינו: א. בתוך כל אהבה נפולה לממון וכבוד לאכילה ותאוות, ב. לכל יראה ופחד ודאגה, לכל חלישות דעת ועצבות כלליות הגבורות, ג. לכל ענין של כבוד והתפארות, ומה שאין התפילות מעומק הלב רק התפילות מגשמי, בחי' ת"ת, ד. לכל מה שמנצחים אותו והוא נופל למטה, ה. לכל חן של שקר שגורם סחרור הלב ומ"ש, ו. מכל מציאות של פירוד מנועם התענוג, והרצון להדבק בהשם אחר, ז. מכל שכחה של אמונה לרצות ולהתפלל ולשמוח, בכל נקודה ונקודה מכל אלו אנו זוכים להדליק נר לפני רבבות רבבות מלאכים ושרפים, והכל מקבלים חיות ומריעים מחדש.

פי צריכין להאיר בכל מיני חשך שכלולים בשבעה שמשם כל הנפילות שבעולם חס ושלום בבחינת פי שבע יפל צדיק וקם (משלי כד) פי כל אחד מישראל נקרא צדיק כמו שכתוב, ועמד כלם צדיקים ובפרט מי שרוצה להתקרב אליו יתברך ובהכרח שיעבר עליו כמה וכמה מיני חשך פמטט בלי שעור, וכל קיומו בכל מיני נפילות חס ושלום הוא על-ידי הרצון שנקרא נר ה' שכלול מבחינת שבעת הנרות שמאיר בכל המדות הכלולים בשבעה לעלות מכל הנפילות

ליקוטי הלכות ח"א דף קכ"ט - ק"ל הלכות ברכת השחר ה אות מד-מה

מחשך לאור גדול בבחינת פי שבע יפל צדיק וקם.

כי יש נפילה יותר גדולה מכל מה שנכלל בפשטות 'שבע יפול צדיק וקם' שזה ס"ת עמלק, היינו חכמות של שטות ומתנגדים המבלבלים את הרצון, גם משם צריכים רצון ואש להתעורר שלא יבלבלו אותי, רק לקבל מה שהרבי ומוהרנ"ת כותבים, רק אור הבעש"ט וצדיקי אמת, שמאירים הרצון באור הזה"ק, לקיים תורה משה באמת.

בכח צדיקי האמת יזכה ללחום במניעות הרבות שיש בלימוד התורה ובכוונת התפילה

שיזכה לעסק בתורה שהיא בחינת (משלי ט) חֲצֵבָה עֲמוּדֶיהָ שְׁבָעָה, בעסק התורה יש עת של קטנות ויגיעה גדולה לקרוא ולקרוא עד שיוכל להתרפק במה שקורא, ויש מה שאינו מצליח ויש יגיעה לבא למה שצריך, ויגיעה להבין, ונעלם השכל מאד, שזה ז' דרגות של העלמות הדעת וקטנות שיש לעבור לפני שמחושין, כמבואר בלקו"ת סי' י"ב, ויש לצעוק שם 'איה מקום כבודו', כי נעלם ממנו שהשם איתו בכלל, ובפרט כאשר יש ללמוד בספרי צדיקי אמת, ללמד ולהפיץ, שבזה נרמה ממש שאינו עושה כלום, כלום, כי מתגברים מאד להטעות אותו, כאשר בזה מדליק נר ומבטל מאד את כל החטאים והקליפות, וממשיך אש קודש כזה וכו'.

ובתפילה שהיא בחינת (תהלים קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם הַלְלִיתִיךָ שגם בה עובר שקשה להתחיל להתפלל, ובכל תיבה קשה לכוון ולקשר המח ו להתעורר, ולבא להבין משמעות התיבה, ומתי שרוצה להתפלל ולבא ליראה ולאבהה ומוחין, כמה וכמה דרגות אחרות שבכל אחד בא הבעל דבר למשוך האדם לדאוג לפרנסה, או להצטער מה שאחרים עושים לו, ומה שקרה לו, ואיך מרגיש, ומה יהיה מה יהיה.

ובאמת כל מה 'שיהיה' תלוי לפי מה שנתגברים ללחום בתפילה, גם אם אין מצליח כמה ימים, יחזור למזח אחרי כמה ימים אולי שבועות, ואז הכל עולה, כי זה התגרות נגד התפילה, והרי דרגות של הז' ברכות נתבארו לעיל.

אָבֵל אֵי אֶפְשָׁר לִזְכוֹת לָזֶה כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמֻקְשָׁרִים עֲצִמּוֹ לְצַדִּיקֵי אֲמֶת שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּבַחֲרֵינָה מִשָּׁה שְׁנִסְתַּלַּק בְּרַעְוֵיךָ בְּרַצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת שֶׁהוּא עוֹמֵד בֵּין שְׂמֹד לְרַצוֹן וְעוֹשֶׂה גְרִים וּבְעֵלֵי תְשׁוּבָה בְּעוֹלָם,

כבר הזכיר כמה מאמרי אדרא וזהר, וכבר העביר לנו נקודת האמת שיש הרבה כשרים וצדיקים, אבל הכח לבא לזכרון וקדושה, לעלות ממה שיש לעלות, מוכרח יחוד העליון שהוא המשכת הרחמים המבואר באדרא, ורק מי ששלם בנר"ח"י של נשמה יכול לעשות זאת, וע"י שאנו מתקשרים לזה הצדיק, זהו יסוד השינוי שבאדם, ואפי' שאינו רואה מיד את השינוי, הרי יבא לאט לאט, אולי אחר הרבה שנים יתחיל ללמוד ליקוטי הלכות, כנראה שם ימצא את השינוי...

כִּי מַעֲלָה אוֹתָם מִשְׂמֹד לְרַצוֹן, שזה עיקר מה שנאמר בהתורה הזו שר' נתן התעורר כל כך לענין זה כמו שנבאר הענין ע"פ תורה ד' ח"ב, כי יכול ממש להעלות משמך ר"ל ר"ל שהוא תכלית הריחוק שנופל לגיהנום, כמ"ש רבינו שהכח של דוד שאמר 'בני בני אבשלום בני בני' ואסיק מז' מדורי גיהנום, גם לו יש את זה הכח, יש ממש, יש ממש, ויש ממש גם בעולם הזה כח להתעלות מכל נפילה ומה שעובר, והרצון לרעת זה זה עיקר כבוד השם, כי ה' רוצה שנרע

מטובו וחסדו הגדול, וזוה ממשיכים חסד לבטל כל בחינות של שמד. וכך יש שמד שיש בלב ע"י מחלוקת של עזי פנים ובעלי גאווה, שאין מכיר כלל עוצם העזות, וגם משם יעלה אותנו.

פי רק הוא - רק הצדיקים שהשיגו בחי' המשכת הרחמים כאשר משה רבינו עלה, וידעו היטב המציאות וכלליות הצדיקים יחד, כאשר אין כלל מחלוקת בין אלו הצדיקים, רק בעושים לסדר דברים ויש איזה טענות, ומפסידים העיקר בשביל איזה ענין טוב, שיש לעשות בלי להפסיד העיקר.

- מאיר ומכניס תקף הרצון דקדושה בכל אחד ואחד אפלו אם נפל חס ושלום למקום שנפל הוא מכניס בו גם כן שיתגבר בתקף הרצון הטוב ועל-ידי זה הוא מעלהו משמד לרצון וכנ"ל הכח לתקן ולהעלות זה 'רק הוא', כאשר רואים ממש, וכולם צריכים להתעורר ולהביק שיש אמת של הרבי, ויש לחפש מאד.

ביאור סדר הדלקת המנורה

וזהו בהעלותך את הנרות-כשתרצה להדליק ולהעלות את הנרות הקדושות שהם בחינת נפשות ישראל שיבערו להשם יתברך ונרם יהיה הולך ומאיר בכל מיני חשך כנ"ל, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות-פני המנורה זה בחינת הצדיק שהוא בחינת משה שהוא בחינת פני המנורה שכל המנורה הטהורה שהם כלל נשמות ישראל מאירים ממנו, כי הוא שרש בלם, ועל-כן נקרא פני המנורה, כי פנים לשון רצון, כמו שמבאר שם בהתורה ואת העורבים הנ"ל ועל-כן הזהיר את הכהנים שהם בחינת הזקנים דקדושה העוסקים להעלות נפשות ישראל לבחינת (ישעיה סא) ואתם כהני ה' תקראו וכנ"ל, שיכונו תמיד להעלות ולקשר את שבעת הנרות שהם כלל הנשמות הכלולים בשבעה כתות

כמובא בלקו"מ סי ח' כי יש נשמות ראשי העם בחי או"א, ויש בהם ז' מידות, ויש נשמות בעלי רעת ויש מידות גבוהות ויש קטנות, גם שם יש ז' מידות, וכל המתורבק בהצדיק מקבל מכח אור הרצון שפע החכמה ובינה, לקרש הז' נרות בדרך ששייך לו.

וכל נשמה ונשמה כלולה משבע מדות וכנ"ל, שיעלה ויקשר בלם אל מול פני המנורה שהוא הצדיק בחינת משה שמכניס תקף הרצון דקדושה בלב כל אחד לבל יניח את הרצון הטוב לעולם ועל-ידי זה יעלו וידליקו ויאירו ושום חשך לא יוכל להחשיך להם, כי נרם לא תכבה, כי מקשרים בהצדיק בחינת משה שהוא בחינת משיח שנאמר עליו כי בשם קדוש נשבעת לו שלא תכבה נרו לעולם ועד:

יש להתעורר מאד לזכור שהשי"ת נשבע שלא יכבה נרו! וזה האמונה אע"פ שרואים הסתרה כזה, מדליקים לקשר הכל לשורש הרצון להצדיקי אמת שמקבצים שערות הטוב שבנו ומעלים לעורר רצון העליון, לא יכבה נר כח הצדיק, ועי"ז יכולים להדליק הנרות. וזהו נוראת ענין הדלקת המנורה במשכן שכבר מרמז לחנוכה לתוך תוקף החושך של הגוים היוונים שהכניסו שקר החכמות חיצוניות עיקר השמד בעולם עד היום הזה, ולא יכבה כח הצדיק להדליק נר גם של חנוכה.

מה) ועל-כן נסמך פרשת הדלקת נרות המנורה לחנכת המשכן בפרשה זאת, וכן בפרשת תצוה שנשמכה מיד אחר כל מעשה המשכן וכליו הנאמר בפרשת תרומה, ואחר כך מתחיל תכף במצות הדלקת נרות המנורה, ואינו מדבר עדין משום קרבתות רק מנרות המנורה. שזה ענין

ליקוטי הלכות ח"א דף קכ"ט - ק"ל הלכות ברכת השחר ה אות מד-מה

שיש להתעורר להבין למה חוזר כל כך על הרלקת הנרות והכל יחד עם המשכן, ואח"כ חנוכת המזבח של הנשיאים. וכמבאר במדרשים ענין זה לענין גדלת מעשה המנוחה ונרותיה, כי עקר כלל המשכן היה לתקן חטא העגל שהוא עבודה זרה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וכלל המשכן הוא בחינת צדקה, בחינת (שמות כה), מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי, כי צדקה מתקן פגם הזקנים הפגומים וכו' ומגביר הרצון וקדושה הנמשך על-ידי הזקנים שבקדושה כנ"ל בהתורה הנ"ל, כי משה ראה גדל התגרות השטן שיש לו כח כל כך להתגרות בהאדם בזה העולם עד אשר אחר שהוציאם ממצרים באותות נוראות כאלה וקרע להם את היים וכו' ונתן להם את התורה בקולות וברקים וכו' ובהתגלות אלקות נורא ומרעיד כזה וכו' וכו', ואף-על-פי-כן אחר כל אלה הכשילים על-ידי הערב רב בפגם עבודה זרה של העגל שהוא בחינת שמד, על-כן כשנתרצה להם השם יתברך במ"ם ימי רצון האחרונים מאלול עד יום כפור צוה להם לעשות משכן, וכלל המשכן הוא בחינת נדבית לב צדקה כדי לחזק את הרצון וקדושה, כי בהמשכן ובית המקדש היו כל הקרבנות שבאו לרצון, כמו שכתוב (ויקרא יט), לרצונכם תזבחוהו הרי שהשי"ת הוציא אותנו ממצרים, לרומם אותנו אל הקדושה ולהעלותינו לתכלית המעלה, והנה נורא נוראות, כזה נסיון יש בעוה"ז, כזה התגברות גם אז בזמן משה רבינו היה כזאת וכו', אבל בכח הרחמים שפעל אצל השם ומצא חן, ניתן קדושת המשכן, דרך התיקון של הכל. והקשר של האדם למשכן הוא צדקה, כמ"ש 'ויקחו לי תרומה' וכן ע"י כל קרבן ומנחה. וכך יש כח משכן היום שהוא הצדיק, ועי"ז יבנה המקדש.

ועל-כן מזכיר בתחלה תכף ומיד פרשת המנוחה בפרשת תצוה ובפרשת בהעלותך כנ"ל, כי זה העקר שצריכין להגביר הרצון בתוקף גדול כל כך עד שיאיר לעולם ולא יפסק בכל מיני חשך שעוברים על כל אדם כפי מה שהוא, שזהו בחינת מעשה המנוחה כנ"ל, בחינת להעלות נר תמיד וכנ"ל, ובכל פעם שמגלה כח המשכן כדי לגלות, מזכיר גם את המנוחה, כי זהו עיקר כח המשכן להרליק כל נשמה וכל נר ולתקן הכל.

תיאור נורא מה שמאבדים ע"י תאוות ממון ותיקונו ע"י צדקה למשכן הצדיק

וכאשר ר' נתן יודע היטב מה שנעשה, בא לנגוע בנקודה, נקודת הכסף, ענין הפרנסה ששם נפל כל הרצון, כמ"ש (לקו"מ סי' כ"ה) ששם הוא נפילת הז' גוונים ושם עיקר הסתרת ההבנה וההשגה (לקו"מ סי' ל') ושם עיקר מה שמאבדים הרצון כי אין זמן לרצון, צריך לחשוב איך לעשות כסף, ושם נכשל האדם ברצון של עצבות ותקיפות של שקר וגניבה ומצדיק את עצמו, ומאבד כל רצון אמתי, ושם עיקר הנפילה ליאוש, כאשר לא השיג, וחי כמו שחי בקושי. וזה נעשה בכל אדם ובכל זמן בכל דור ודור, שבכל מה שעובר על האדם עקר תקונו על-ידי תקוף הרצון כנ"ל, שעל-ידי זה מעלים הכל משמד לרצון כנ"ל, כי עקר בחינת עבודה זרה ושמד הוא בחינת תאוות ממון וטורדת ומירית הפרנסה מה שהשטן והבעל דבר מפיל את כל אחד בדעתו לטבעיות ורוצה להרחיקו מאמונת ההשגחה והרצון העליון ומחמת זה דואג תמיד על ממון ופרנסה, מחמת שרואה שעתה נתמעטה פרנסתו, ויש שיש לו ממון הרבה אבל מתאוה יותר ויותר וכו',

מובן מלקו"מ סי' כ"ג שזה הרצון הוא שורש הנפש, היינו הכלי של הנשמה כמבואר שם, אלא שנופל לאנפין חשוכין וכל זה נמשך מבחינת כפירות ברצון והשגחה שהם בחינת שמד ועבודה

זרה, כי כל העבודה זרה תחובים בממון כמו שכתוב בהתורה צוית צדק וכו' (סימן כג) והתקון לזה בחינת מעשה המשכן, בחינת צדקה לעניים הגונים וכשרים באמת, תיקון הנפילה ע"י ענין המנורה והדלקת הרצון שהוא כלליות כח המשכן שהוא הצדקה שמתקן הימים, וזה מה שיש לעורר אחרים לצדקה ולהוציאם מגלותם.

כי ל"ט מלאכות ממשכן גמרינו, וכל עסקי המשא ומתן והמלאכות כלולים בל"ט מלאכות, וצריך כל אחד להרבות בצדקה ולכונן להמשיך על עצמו קדשת המשכן שעשה משה שעשאו בתקונים כאלה לתקן לדורות חטא העגל שהוא עבודה זרה בחינת תאוות ממון, כי בהמשכן כלול כל הגוין עלאין המלבשין בכסף וזהב ונחשת ותכלת וארגמן וכו' שבשרשם הם גבוהים מאד, כי הם עקר גדלת הבורא יתברך שמו, כמו שאיתא במקום אחר (סימן כה) הרי כנ"ל שזה מציאות הרצון לכסף, ומה שכואב שהפסיד כמה מליונים וכו', באמת זה הרצון להגוונין עלאין, וצריך להוציאם מפילתם, אשר דבר זה נתחדש בעת צווי בנין המשכן, והוא בכח הצדיק היום לתת להרים אור הצדיק.

אך למטה נפלו מאד עד שרב התרחקות בני האדם מהשם יתברך הוא על-ידי טרדת הממון והחפצים, שכלם כלולים בכסף וזהב ונחשת ותכלת וכו' ומי שמקשר עצמו לצדיקי הדור האמתיים בחינת משה ומרבים בצדקה וקדשה לשמים ולא להתפאר, - בצדקה צריך כוונה טובה להכלל בתורה ובאמת, ולא בשביל ע"ז אחרת וגאווה - על-ידי זה זוכים שמאיר בהם הארת הרצון, מבחינת משה, עד שיאיר להם בכל מיני חשף לעלות משם כנ"ל, כי המשכן נעשה בקדשה כזאת שאפלו בחרבנו יגן על ישראל בבחינת (שמות לח) אלה פקודי המשכן -משכן, משכן בבנינו ומשכן בחרבניה, בזה מגלה נוראות ענין כח המשכן איך זה יש היום כאשר היה אז גם משכן מפורק, כי לפני שיש בית עולמים קבוע יש בחי' משכן, וזה קיים לעולם, ונמצא היום, שזה אחר מנוראות כח הצדיק אמת.

גם היום נמצא איתנו המשכן בפירוקו, ונוסע איתנו גם במקום חושך ועקרב

בבחינת (במדבר כד) מה טובו אהלך יעקב משכנותיך ישראל, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה אפלו כשהם חרבים מגנים על ישראל. ובשביל זה הקימו את המשכן בכל פעם ופרקוהו בעצמן ונסעו עמו ממקום למקום במדבר חשך ואפלה מקום נחש שרף ועקרב וכו', ואחר כך חזרו והקימוהו וכו', להורות לדורות שאפלו כשהמשכן יהיה נפרק וחרוב יגן עליהם, ואם יקשרו רצונם תמיד בקדשת המשכן ובית המקדש וכליו, והכל בכח הצדיקי אמת העוסקים בבנין המשכן בכל דור ודור כמו שמבאר בהתורה אומרה וכו' (סימן רפב) כי המשכן וכליו הם נקודות של טוב שמתלקטים, יש בחי' ארנים - מאה ברכות, יש קרש -קשר להשם, יש מחיצות המוחין ובהם האור, יש שולחן - אכילה, ומנורה - רצון, ומזבח קטורת - תיקון הי"א ארורים, ויש המשכן ואהל -הארת האמונה שמתנוצץ בקרסים וכו'.

על-ידי זה יוכלו לעבר בשלום בכל המדבריות בכל מיני חשך וצלמות אפלו בשעוברים חס ושלום במקום נחש ושרף ועקרב וצמאון וכו', שבכל מקומות אלו בהכרח שיעבר בהם הרוצה לגשת אל הקדש, בפרט מי שנכשל כבר במה שנכשל רוצה לשוב שבהכרח שיעבר באלו המקומות, בבחינת מה שאמר רבנו זכרוננו לברכה על מאמר רבותינו זכרונם לברכה בהינו דעאל וכו' (עין בהתורה רציצא בסימן כז).

ליקוטי הלכות ח"א דף קכ"ט - ק"ל הלכות ברכת השחר ה אות מד-מה

הרי יש להתעורר מכל מה שעובר שהכל תיקון, בכל דבר השם נמצא איתי ממש ואינו לריק, וכל כוחי הוא להתדבק בבחי' משכן, כי הוא נמצא איתי גם במקום שרף ועקרב וצמאון אין מים.

ומכלם יצילנו ה' על-ידי תקופ הרצון דקדושה שיזכה על-ידי התקשרות לצדיקי אמת וכנ"ל ועל-כן הזכיר בתחלה מעשה המנורה אחר מעשה המשכן כנ"ל, כי מעשה המנורה ונרותיה הם עקר אור הרצון שהיה מאיר במשכן ובית המקדש כנ"ל, שעל-ידי זה עולים מכל מיני חשך שבעולם, בבחינת (תהלים יח) כי אתה תאיר נרי וכו' וכנ"ל: הכל עומד על תוקף הרצון שיש להמשיך מרבינו ע"י ר' נתן בהלכה זו ממש.